

**REIJO
MÄKI**

VARES

MAITOLASIMIES

**HELSINGISSÄ
KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ
OTAVA**

© Reijo Mäki ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2024

ISBN 978-951-1-47668-9

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2024

Marja! Sinulle tämä on omistettu...

"Vitsit vähissä. Valot ei vaihdu.
Siniharmaa kuski joka ei vastaa kysymyksiini.
Oletko nähnyt joskus kävelevän jääkaapin?
Tuntemattoman sotilaan? Variksenpelättimen?"

"Outo kumi" – Markku Into, 2009

INTRO (edellinen marraskuu)

Toinen sarkofagi, kolme istujaa. Minä ja Luusalmi. Ja Mustafa. Myöhäissykyinen arki-ilta oli jo pitkällä. Ikkunan takana kaupungin hengitys oli tasaantumassa ja hidastumassa. Kulmajakkaralla istuva Mustafa tyhjensi tuopin, vaihtoi asentoa ja vilkaisi sivusilmällä baaritiskin suuntaan. Hatsa seisoi vakioasemissaan. Selkä suorana ja ilme tasaisen tiukkana. Mustafa poh-ti sekunnin. Murahti: ”Herra hovimestarilla on taas tuo tuttu Clint Eastwood -ilme.”

Luusalmi hyödynsi saman tien sarkofagin poikki singahtaneen lapasyötön. Luu kiirehti kommentoimaan:

”Hatsalta löytyy myös Doctor No -ilme! Tarkoittaa, että tuplajallun sijasta asiakas saa eteensä vesilasin!”

Mustafa naurahti, nousi jakkaraltaan ja saapasteli baaritiskille. Isompi tuoppi täyttyi rivakasti.

Mustafalla oli laatumurkinoistaan tunnettu ruokapaikka joen toisella puolella Rauhankadulla, eli siis ihan minun kotinurkillani. Poikkesin siellä einehtimässä melkoisen säännöllisesti. Luusalmikin joskus. Mustafa asusteli tällä puolen jokea. Sirkkalankadulla. Näin ollen Uusi Apteekki oli aika kätevästi hänen kotimatkinsa varrella. Aina joskus Mustafa käväisi täällä hengähtämässä pitkäksi venyneen työpäivänsä päätteeksi. Yleensä miehelle riitti vain se yksi ja ainoa olut, mutta nyt Mustafalla oli menossa – jopa hiukan poikkeuksellisestikin – peräti kolmas tuopponen.

Mustafa oli kävellyt sisälle otsa kurtussa. Istuttuaan sarkofagillamme kymmenisen minuuttia Mustafa oli alkanut avau-

tua erästä tänään iltapäivällä sattuneesta episodista. Mustafan ravintolan naapurustoon oli perustettu loppukesästä vesipiippukahvila. Pikku hiljaa Mustafa oli alkanut rekisteröidä tietynlaista trafiikkia jalkakäytävillä. Liikkeellä tuntui aina vain useammin olevan pitkäpartaisia ja patalakkisia kuljijoita. Tänään Mustafan ravintolaan oli sitten ilmaantunut vakavaimainen herradelegaatio. Miehet eivät olleet tulleet lounastamaan. Aikansa he olivat mulkoilleet ympärilleen. Äänettöminä. Olivat supisseet keskenään. Ilmeet huolestuneina. Delegation pomomies oli lopulta kääntynyt kohti baaritiskiä ja Mustafaa ja alkanut viittoilla pullorivistöjen ja oluthanojen suuntaan. Nokkamies oli ravistanut päätään. Naama haudanvakavana. Lopuksi herra oli lausunut yksiselitteisen tuomionsa:

”Haram! Haram! Haram!”

***

Mustafa oli jo poistunut kotipoluille. Meitä istui sarkofagilla enää kaksi. Luusalmi alkoi haukotella. ”Äh, onpa nyt tunnelma niinku siinä mummolassa, jossa veto on poissa niin kaappikellosta kuin mummelin tahdistimestakin!”

Ja silloin ulko-ovi sitten kävi. Sisälle löntysteli ilmielävä asiakas: ohutviiksinen sekä pyöreäposkinen äijä. Rasvoittunut hiuspehko. Huomasin, miten Luusalmi ryhdistäytyi. Novellikirjailija vilkaisi minua – sivusilmällä – ja alkoi höpöttää, että kun ei ole nyt mitakaan kiireitä, niin seuraavaksi on vuorossa syvälliseen ihmistuntemukseen sekä laaja-alaiseen elämäkokemukseen perustuvia luonnehdintoja huvihuoneistoon saapastelevista asiakkaista.

Tätä oli tapahtunut ennenkin. Tiesin mitä oli tulossa. Aloin siis ravistella päätäni. Mutta turhaahan se oli. Novelli-

kirjailija ei elettäni tietenkään huomioinut. Luusalmi otti nyt ihan hiukan etukenoa ja alkoi mumista:

”Tää herra, joka just tuli, hän siis on Rauno Föri! Raikka on ufo-tutkija ja hyönteisten keräilijä. Ja ennen kaikkea Raikka on kuiteskin karaoke-kingi. Raikan bravuurina, eli syömähamppana, on mister Bryan Ferryn koko tuotanto. Raikalla on ikuinen porttikielto kaikkiin turkulaisiin karaoke-baareihin. Paitsi siihen yhteen Pernossa.”

Tuulikaapissa alkoi nyt olla enemmänkin liikennettä. Tulija oli laihahko ja pitkänhuiskea jannu. Kundilla roikkui kupeellaan hamppuniinestä punottu olkalaukku. Päässään kaverilla oli eteläamerikkalainen perinnepäähine.

Nyt Luusalmi näytti oikein jo innostuvankin. Hän kohotti kämmentä suunsa eteen ja alkoi selvittää:

”Nuori herra on Ilpo Itävylä, juu, on inkapipointellektuelli. Ilpo opiskelee kymmenettä vuotta etnoa sekä balsapuuveistoksia ja mimiikkaa! Feissaa. Breikkaa. Chillaa. Omistaa kivan kokoelman Che Guevara -t-paitoja..”

Ja taas uksi kävi ja nyt sisälle astui – koko oviaukon leveydeltä – tasaisen tanakka rouvaspuolinen henkilö. Saapujalla oli maastohousut – siis army-ylijäämää – ja nahkatakki, sekä Chicago Bulls -lippalakki, ja lippa totta kai niskan puolelle väännettynä. Jaloissaan hänelle oli Normandian maihinnousuun kelpaavat sysimustat varsikengät.

Tässä kohtaa Luusalmen ääni taisi jo ihan hiukan värähtääkin. Mutina painui entistä hiljaisemmaksi:

”Ai että siis hän? No juu, hän on Inga-Britt Massey-Ferguson. Ammatiltaan betonirautoittaja. Harrastaa ikebanaa, itämaista runoutta, kauran idättämistä. Erityistaitona että hän pystyy syömään muffinssia murustamati.”

Seurasimme tarkkaavaisesti katseella miten lippalakkidaami kävellä löntysteli viivasuoraan baaritiskille.

Hatsa otti ryhtiä. Hatsa nyökkäsi tulijalle tuttavallisesti ja sanoi:

”Hyvää iltaa! Ja olisko se sitten taas ihan sitä samaa raikasta herkkua ku viimeksikin?”

Nainen korjasi ihan aavistuksen verran lippalakkinsa asentoa ja vastasi Hatsalle reilusta haara-asennosta:

”Jeps! Miks korjaamaan jotain joka ei oo rikki?”

Hatsa oli heti ja saman tien tyystin samoilla aaltopituuksilla:

”Juu! Jos saapas ei vuoda, niin ihan turha sitä on ruveta vulkkaanilla paikkaamaan...”

”Aivan. Ja jos lenkkari ei lemahda, niin miksi ihmeessä pitäis ostaa hajunsyöjiä!”

”Näinhän se menee. Just näin! Ja triplanahan se taas oli?”

Nainen rykäisi – merkitsevästi – eli siis painavasti – ja tokaisi:

”Viittaan aiempiin lausuntoihini!”

Hatsa kääntyi ja poimi hyllystä Koskenkorvapullon. Hatsa valutti juomalasin huolella tarkasti piripintaan.

Samassa tuulikaapin trafiikki jatkui. Kaskenahteen iltayön viileydestä astahti baarin lämpöön pariskunta.

Nainen oli näyttävä tapaus. Hänellä oli pitkä, kihartuva tummahko tukka, eksoottisen korkeat poskipäät ja suuret silmät. Huikeat ripset. Yllään naisella oli linjakas, persikanvärinen trenssi, joka oli kiristetty leveällä vyöllä. Juuri sillä tavalla, että hänen linjansa sekä muotonsa pääsivät oikeinkin hienosti oikeuksiinsa. Naisihmisen jäljessä astelevassa välikausitakkimieheessä ei ollut – näin äkkisilmäyksellä – oikeastaan mitään sellaista, mikä olisi pistänyt minut katsomaan tyyppiä vielä toisenkin kerran. Kyseessä oli keskimittainen, jotenkin piirteetömän oloinen herra. Miekkosen hattua sentään tuli vilkaistua hiukkasen tarkemmin. Tumma hattu. Kieltämättä ehkä jopa tyylikäs.

Vierestäni kuului epämääräinen, matalahko inahdus. Vilkaisin sivusilmällä novellikirjailijaa. Huomioin, että Luusalmi oli jähmettynyt tikkusuoraksi. Silmät tapittivat, ja mies näytti vetävän siinä syvempäänkin henkeä.

Luusalmi yskäisi ja alkoi mutista hädin tuskin kuuluvalla äänellä:

”Ei hei... että-että... siis onks toi Adele... juu-juu... on se... on tottavie juu... Adele!”

***

Ja näin siinä sitten kävi, että me kakkossarkofagilla istujat seurassimme, miten hattumies ja seuralaisensa asettuivat sarkofagille numero yksi. Siihen aivan etusektorillemme. Nainen toi pöytään valkkarilas. Hattumiehellä taisi olla lasissaan pelkkää Coca-Colaa. Huomioin, että Luusalmi kökötti jakkarallaan jäykkänä kuin kivinen kilometritolppa.

Naisessa oli jotakin tuttua. Kieltämättä. Mutta eipä minulle nyt kyllä vaan auennut, että kuka hiton Adele?

Tein pariskunnasta ikiomia arvioitani. Ensiksi tuli pohdittua heidän välistään suhdetta. Kehonkieli kertoo aina kaikenlaista. Minkäänlaista säätöä, värinää tai erityistä tunnelmaa ei ollut aistittavissa. Eli: johtopäätös oli, että eriparinen kaksikko ei välttämättä ollut pariskunta. Yhtä jalkaa saapumisen syy ja luonne saattoi siis olla jokin ihan muu. Nainen oli pääsääntöisesti äänessä. Neitokaisen jutut aaltoilivat laidasta laitaan. Nainen kuului vuolaasti selvittelevän asioitaan pidättyvän oloiselle, välillä poissaolevaltakin vaikuttavalle herralle. Nainen perkas tulevia aikataulujaan. Levillä menisi kaksi päivää. Kuvauskeikkaa Stokiksessa, sitten promoamista Tampereella.

”Juu! Niin, ja totta kai tämä! Että tässä jossakin välissä pitäis keritä poikkeamaan vielä Berliinissäkin.”

Hattumies poimi povitaskustaan hopeisen sikarirasian. Hetken aikaa vilkuilin miestä hieman tarkemmalla silmällä. Päähäni nousi ajatus, että tässä on nyt sillä tavalla erikoinen tyyppi, että hänessä ei ole *mitään* erikoista.

Nainen kumosi viininsä nopeahkoon tahtiin. Nainen avasi käsilaukkunsa. Kyseessä ei varmaankaan ollut mikään ihan halvin veska. Nainen vilkaisi miestä kysyvästi ja kaivoi näppeihin­sä Marlboro-askin. Nainen ehdotti:

”Kuules, siis tota noin hei! Ennenkus häivyttään, niin voitaishan me tietty käydä sauhuilla...”

Hattumies nyökkäsi. Tuumasta toimeen. Parivaljakko lähti suunnistamaan kohti tupakkiakvaariota.

Luusalmi aktivoitui. Novellikirjailija ponnahti tolpileen kuin vieteriukko ja kaiveli vakosamettitakkinsa sivutaskua, löysi kuin löysikin tupakkansa ja poistui sen jälkeen kiirusaskelluksella pariskunnan vanaveteen.

***

Novellikirjailija palasi sarkofagille. Hitaahkosti. Hän Istahti alas. Ilme puolimietteliäänä. Minulla oli tilaisuus kysyä:

”Nonniin! Että siis kuka ja mikä Adele?”

”Oletsää Jussi ihan oikeesti *nooo-in* kujalla? Kaukana katuvaloista? Ulkona kaikesta! Et sä lue Seiskaa?”

”Vain parturissa. Ja kattos nyt tätä mun niskatukkaa! Eli annappa nyt kuulua! Ihan omin sanoin.”

”Mistä mä aloittaisin!” Luusalmi levitti käsiään. ”Että Adele on siis ex-missi. Okei! Tai perintöprinsessa. Adele on aiemmin ollut helvetin kysytty malli. Mutta nykyään enemmänkin niin kuin influensseri. Siis tubettajana ihan valtakunnan ykkösketjuu. Etsä muista näitä jättiotsikoita? Jostain kahden taikka kolmen vuoden takaa? Adele alkoi silloin kulkea tämän kaiken-

näköisistä rakkausrealityproggiksista tutun hulkin, eli Jerker Luostarin kanssa. Se lemmentoori oli olevinaan kaikkein kuuminta etusivun kamaa. Juu – ja olihan siinä kaikenlaista! Riitti muuttujia!”

Joku lehtiotsikko kävi nyt etäisesti mielessäni. Ex-missit ja tubettajat eivät olleet ihan minun etupeltoani. Nyt minun piti murahtaa Luusalmelle, että oliko ihan pakko stalkata tätä parisukunutta vielä akvaarionkin puolelle?

Novellikirjailija työnteli alahuultaan ulospäin, levitteli käsiään ja ynähti:

”Hetkeks poikkesin! On mullakin oikeus käydä savuilla. Eikä niillä ollut – ei siis varsinaisesti – menossa mitään sellaista, jota me kirjailijat kutsutaan dialogiksi. Yksisuuntaista kommunikkeaa. Hattupäinen istui mykkänä sikarinkärjensä keskellä. Adele höpötti vähän kaikenlaista. Eli se jatkoi näitä selvityksiään omista hankkeistaan...”

Samassa käytävästä alkoi kantautua Adele-neitokaisen napakoiden nahkasaapikkaiden korkojen kopinaa.

Ryhdistäydyimme. Molemmat. Kuin käskystä. Hattu-herrasmies ja Adele-neitokainen ilmestyivät kulman takaa näkösalille. Olivat suuntaamassa ulospäin. Adele eteni jotenkin harjoitellun näköisesti, kuten tekee sellainen ihminen, joka on tottunut siihen, että katseet aina seuraavat. Neitokaisen ryhti oli varmaan lainattu kansainvälisiltä cat walkeilta. Adele nyökäytti pikaiset kiitoksensa baarimestarille. Hattuherra korjaili mennessään päällystakkinsa kauluksia, mutta Hatsaa hän ei sen kummemmin huomioinut. Tuulikaapin ovella herrasmies sitten vielä seisautui. Mies antoi Adelelle tietä. Samalla mies antoi katseensa pyyhkäistä vielä kerran baaria.

Tutkivan oloinen silmäys. Sitten he olivat poissa.

ENSIMMÄINEN OSA

Seuraava kesä

”Synnitön ihminen? Eikös se ole enämpi satukikirjahahmo?”

YKSI

Paikka oli Lausteen lähiö, itäisemmässä Turussa. Jo puoli tuntia oli kadunvarressa seisonut hopeanharmaa C-sarjan Mercedes Benz. Autossa istuskeli kaksi miestä, odottelevan oloisia kavereita. Kuljettajan penkin täytti – laidasta laitaan ja hiukan ylikin – muhkean kokoinen yönmusta kaveri, jonka tukka oli viimeistelty geometrisen tasalakiseksi parturin taidonnäytteeksi. Kartanlukijan penkillä istuva valkonaamainen juippi puolestaan oli varreltaan lähes kituliaan laiha – vähintäänkin päätä lyhyempi kuin rattimies – sekä otsakalju.

Yhtäkkiä eräs ohikulkija, huonoryhtinen huppariville, rekisteröi auton ja pysähtyi siihen, seisahtui kuin seinään. Kaverin leuka loksautti. Tyyppi jämähti sijoilleen kuin täi tervaan ja keskittyi mulkoilemaan komeaa kaaraa. Miekkosen olemuksesta huokui uteliaisuus. Ja myös epärointi. Otsaluun takana tapahtui asioita, menossa oli ilmeistä puntarointia. Mitä minä nyt? Uskallanko? Siis että tohtisinko minä?

Kaveri keräsi kaiken sisunsa sekä rohkeutensa ja koukkasi auton keulan eteen. Tyyppi teki oikean kätensä peukalolla sekä etusormella jonkun pikaisen merkkiliikkeen. Suu levisi ammottavaan virneeseen.

Miehet Mersussa mulkaisivat torjuvasti katujen kulkijaa. Ratin takana istuva huomiota herättävän raskastekoinen musta mies kurtisti kulmiaan ja ärähti:

”Onko toi se.. siis tämä... siis Lucky Luke? Onhan se sama! On joo! Ja aivan umpisekaisin!”

Kevytrakenteisempi apukuski ynähti:

”On se. Sama seko. Sama Luke se on. On paha vajari. Fiksi, fiksi! Hakke fiksi. Missa snagu!”

”Kundi tunki auton. Mutta miksi se tuossa viitto?” kuski huokaisi. ”Onks tyyppi niin ääliö, ettei se tajuu, että turha meiltä on tulla kyseleen. Vittu! Niinku me oltais tässä jotakin grammaa kaupan...”

Laiheliini apukuski tuhahti:

”Luke on Luke! Ei erota onko paiva vai mikä. On sellanen. Paa on liika pehme...”

Lucky Luke hiihteli auton kuskinpuoleiselle kyljelle. Tyyppi teki taas jonkun käsiliikkeen. Musta mies huokaisi leipääntyneenä, tympääntyneenä, mietti noin sekunnin ja alkoi rullata sivuikkunaa auki.

Musta mies ilmoitti Lucky Lukelle lyhyesti – naama peruslukemilla – että turha tulla kyselemään tässä mitään typeriä, että parempi painua vaan tuonne Salen nurkille. Että siellä on aina joku joka heittää.

Hupparityyppi kumarteli ja taivutteli kehoaan ja pyyteli anteeksi. Teki sen vuolaasti, samaa sanaa jankuttaen. Luikero kääntyi kantapäällään ja lähti hiipimään kohti lähiön ainutta päivittäistavarakauppaa.

Rattimies suhautti sivuikkunan kiiruusti kiinni ja läimäytti leveällä kämmenellään keskikonsolia.

”Vittu näitä kummituksia! Zombi mikä zombi! Siinä meillä on siis ihan totaalinen tyhjää!”

”Se se on... haave se on... eikun aave... se on pelkka shit... paskalaja... haisse kun kuollut rotta...”

Ladonoven levyinen mies oli nimeltään Amérique Armand Jobobanta. Häneltä suomi sujui luistavasti. Amérique Armand oli syntynyt näissä maisemissa. Lyhytvartinen sekä aneemisen hentoluinen valkonaama oli nimeltään Dmitry Saldo. Häneltä ei paikallinen kieli irronnut aivan yhtä lutvikkaasti kuin raa-

mikkaamalla kumppaniltaan. Dmitry oli syntynyt Varnassa, Bulgariassa. Mies oli uiskennellut tänne Pohjan perukoille vasta joskus viime vuosikymmenen lopulla, ja kotoutuminen oli vielä hiukan vaiheessa.

Mersu-parivaljakko seurasi hitaalla katseella Lucky Luken katkokävelytyyppistä poistumista. Mennä sipsutti kuin olisi paska housussa. Ehkä olikin. Ja samassa Dmitry Saldon puhe-
lin alkoi päästellä omia ääniään. Bulgaari kurkisti kiireesti luurinsa näyttöä. Naama kertoi, että viesti oli ilmeisen odotettu.

Dmitry Saldo vilkaisi pikaisesti sivusilmällä Jojobantaa ja virnisti merkitsevästi ja tokaisi:

”Tukki on oookoo. Tukki meni kaks tunti sitte yli rata! Tukki on Varissuo!”

Amérique Armand Jojobanta nyökkäsi. Mies tiesi että sana, jota Dmitry yritti hakea oli ”tykki”.

Rattimieheltä pääsi ilmoille miettiväinen toteamus:

”Okei, juu, asiat etenee. Rauta on nyt sitten just siellä missä pitääkin. Yhden motherfuckerin aika alkaa olla vähissä. Kello käy! Okei! Ja me mennään nyt tuonne Marwanille. Siellä sopii odotella uutisia.”

***

Kolossin kokoinen musta mies ja varreltaan vähäinen bulgarialainen astahtivat kynnyksen yli. Tiuku alkoi helähdellä. Iloisesti. Marwan, Bagdad Palace Delin omistaja, seisoskeli kassakoneen takana palvelemassa tummasävyiseen ja väljään *abayaan* pukeutunutta nuorehkoa naista. Kauppias rekisteröi – pikavilkaisulla – uudet tulijat. Kävikö Marwanin naamalla siinä kohtaa jokin ohimenevä varjo? Voi olla? Mutta saman tien Marwan pyyhkäisi moisen ilmeen sivuun ja onnistui vääntämään kasvoilleen ison ja palvelualttiin hymyn.

Bagdad Palace oli oman kulmakuntansa eli Pormestarinkadun lähikortteleiden väen luotettu kokoontumispaikka. Bagdad Palace oli monipalveluputiikki, se oli sekoitus kioskia ja kahvilaa ja elintarvikeputiikkia. Ja vielä pitää mainita Palacen postispalvelut. Postia sekä Suomeen että maailmalle.

Bagdad Palace oli Marwan Nasrin silmäterä. Elämäntyö. Marwanilla tulisi parin vuoden kuluttua kaksikymmentä vuotta täyteen uutterana itäturkulaisena palveluyrittäjänä. Bagdad Palace Deli oli taannut kaikki nämä pitkät vuodet kapean, mutta sopivan tasaisen toimeentulon hänen viisilapsiselle perheelleen.

Mutta mikään ei ollut pysyvää. Maailma oli liikkeessä. Nämä sisään astuneet tyytit edustivat tätä muutosta konkreettisimmillaan. Tuon kehityksen ajattelemisen väänsi usein aamuöisin kauppiaan vatsaa. Mutta mitäs teet? Kaikkeen oli vaan mukauduttava. Merkkejähän oli ollut jo ihan pidempäänkin ilmassa.

Pari, kolme vuotta sitten oli alkanut huolestuttavia uutisia tihkua viereisestä lähiöstä, Varissuolta, Helsingin-radan toiselta puolelta. Siellä vaikutti moniakkin Marwanille tuttuja pienyrittäjiä, jotka olivat joutuneet asteittain totuttautumaan uudenaikaiseen käytäntöön. Nykyään monen tutun kauppamiehen firma joutui niistämään kuukausikassastaan tietyn prosentin ”katuveroa” eräälle paikalliselle ryhmittymälle.

Eikä ollut mennyt aikaakaan, kun sama ilmiö oli tullut vastaan myöskin Lausteella. Vasta parisen vuotta sitten Marwan oli kuullut ensi kertaa sellaiset nimet kuin *Lausteen leopardit* taikka *Lausteen liiga*. Silloin Marwan Nasr oli vielä epäuskoinen ihmetelty, että kuka ja mitä, siis että mistä tässä nyt oli kyse? Mutta sen jälkeen kehitys oli edennyt vääjäämättömästi. Nyt sitten elettiin jo tätä uudempaa todellisuutta.

Nämä kaksi rempseästi sisälle astahtanutta asiakasta – tämä todella iso mies, sekä tämä laiha ja kalpea hiippari – olivat

olleet jo turhankin pitkään ihan liian tuttu näky Bagdad Palacessa.

Musta mies ja bulgaari astahtelivat peremmälle. Bulgaari kysäisi Marwanilta, että oliko sahramia jo tullut? Marwan nyökkäili ja ilmoitti kerkevästi, että viime viikolla tuli uudempi lähetys ja neuvoi sitten liukkaasti, että mistäpäin Delin hyllystöjä kyseistä maustetta löytyisi. Bulgaari virnisti, iski silmää ja nosti peukaloaan ja poimi muovisen ostoskorin kouraansa. Mies jatkoi pääkoppa tutkivasti kallellaan eteenpäin. Marwan Nasr käännähti ilme palvelualttiina toisen miehen suuntaan. Kylmäkaapin kokoinen karpaasi oli jo omatoimisesti hääräilemässä Marwanin kylmäkaapilla. Kaveri poimi sieltä Cokiksen ja energiajuoman. Amérique Armand Jojobanta näytti tuumaillevan hetkisen – mietti valintojaan – ja kauhoi sitten vitriinistä kermaleivoksen ja käveli sen jälkeen tyyneästi ikkunapöytänsä. Vilkaisemattakaan kassakoneen suuntaan.

Marwan karautteli kurkkua. Vaihtoi painoa jalalta toiselle. Kauppias mietti – oli kahden vaiheilla – pohdiskeli nyt sitten siinä, että pitäisikö tässä ikään kuin kohteliaisuudesta käydä juttelemassakin herran asiakkaan kanssa. Mahdollista oli tietenkin myös se että iso mies halusi olla ihan omassa rauhassaan.

Marwan seurasi miten Jojobanta puraisi melkoisen palan leivoksesta, mussutti ilme arvioivana ja nyökkäsi lyhyesti. Hyväksyvästi. Jojobanta käänteli naamaansa kauppiaan suuntaan ja ilmoitti, että leivos on oikein maukas. Amérique Armand kysyi, oliko tässä menossa talon viimeinen leivos tätä laatuaan?

Marwan otti taas ryhtiä ja kiirehti heti ilmoittamaan, että eipäs tosiaankaan! Että takahuoneessa, kylmässä, on vielä ihan samaa laatua. Että lisää kyllä tulee jos vaan maistuu?

”Kiitos! Mielelläni ottaisin vielä toisenkin tällöisen...”

Marwan Nasr nyökkäsi ja kipaisi sivuovesta näkymättömiin.

Marwan ilmaantui parin minuutin kuluttua kahvilapöydän luo uuden leivoksen kanssa. Nyt myös hintelärakenteinen bulgaari palaili kierrokseltaan putiikin hyllyjen välistä. Ostoskorissa oli viisi tai kuusi maustepakkausta sekä lisäksi kolme säilykepurkkia, joissa oli etiketin perusteella balkanilaista lammasta. Dmitry Saldo rykäisi merkitsevästi ja ilmoitti Marwanille, että kuuleppa, mites olisi yks muovikassi pliis. Kauppias haki kii ruusti kassin ja pakkasi bulgaarin hankinnat pussukkaan. Kasakone jätettiin huomiotta.

Dmitry Saldo sanoi: ”kitos sule iso kitos.” Ja sitten bulgariainen saapasteli kumppaninsa pöytään.

Muhkearaaminen musta mies pyyhkäisi kermakuorutetta suupielestään. Mies alkoi oikoa hitaasti selkäänsä ja vilkaisi ympärilleen. Kaverin katse sipaisi siinä samalla ohimennen kassatinkin yläpuolella katonrajassa näkyvää valvontakameraa. Linssi sojotti just sinne minne pitikin.

Eli kohtisuoraan tänne heidän pöytänsä.

Mies vilkaisi kelloaan – ja sitten kumppaniaan – ja käänsi seuraavaksi silmänsä kauppiaseen.

”Marwan, kuules, meillä on puolentoista tunnin päästä yks palaveri, eikä me viitsitä mennä sinne etuajassa... me taidetaan istua tässä... pidetään etäkonttoripäivää... ellei sinulla ole mitään sitä vastaan?”

Marwan Nasr ravisti kiireesti päätään ja sanoja alkoi tulla nopeahkoina ryöpsähdyksinä:

”Ei! Ei toki! Olkka niin hyvät! Sopii tietenkin! Ja ilmoitta heti jos tarvitse jotain!”

”Kyllä. Kiitos. Ehkä jonkin ajan kuluttua kupilliset kahvia... vaikka sitä sun vahvempaa mokkaa!”

Amérique Armand Jojobanta oli pysäyttävä, kunnioitettava näky kaikkialla missä liikkui. Bagdad Palacen pinnatuoli näytti hautautuvan massan alle. Amérique Armandin suku-

päin, eli siis turvakameran suuntaan ja jatkoi: ”Mutta tätä juttua kysyn... kun olen itsekin miettinyt valvontasysteemin hankintaa... eli että onko toi sun kamera niinkun ihan hyvä peli?”

”On, on, on se juu... on oikke on hyvä laite. Ei valitusta...”

”Ja siinäähän on just nyt parhaillaankin tämä jatkuva ja talentava nauhoitus päällä? Eiks niin?”

”Onjoo! Mutta siis jos se häiritsee teitä, niin minä kyllä hoidan asian, juu-juu, minä voin vaikka nyt ihan heti suunnata linssi muualle päin... siis enemmän vaikka tonne noin... eli siis deli-osasto päin...”

Amérique Armand Jojobanta heilautti kättään laajassa kaarressa. Torjuva ele. Jojobanta tokaisi:

”Ei-ei. Ei se haittaa. Ei ollenkaan. On siis ihan hyvä näin! Anna olla vaan. Kunhan nyt kysyin...”

***

Dmitry Saldo ja Amérique Armand Jojobanta istuivat kuin tait Bagdad Palacen kahvilanurkkauksessa. Ei mitään kiirettä. Marwan Nasrin ihmettelevä katse käväisi ikkunapöydässä aina silloin tällöin. Miehet eivät juurikaan puhuneet, eivätkä puukahtaneet, kököttivät kuin patsaat luureihinsa tuijottaen. Eli aikaa tappaen.

Marwan Nasr rypisteli otsaansa. Tämä oli jotenkin kovasti outoa ja poikkeuksellista. Tällaista ei yleensä tapahtunut. Miksi kaksikko oli jämähtänyt juuri tänne? Tänne minun putiikkiini?

Marwan Nasr puuskahti. Ota näistä selvää! Mikä ihme niitä oikein täällä pidättelee?

Yhtäkkiä Marwan havaitsi, miten Palacen näyteikkunan taakse pysähtyi joku otsatatuoitu tyyppi. Kaveri alkoi vilkuilla sekä tähystää sisätiloihin. Kaula pitkänä. Pyöritteli päätään sekä siristeli silmiään.

Samassa kurkistelija hoksasi kahvilanurkkauksessa istuskelevan kaksikon.

Tyyppi naamalle levisi vino hymynhäive. Miekkonen alkoi naputella sormellaan näyteikkunaan.

Jojobanta ja Saldo säpsähtivät. Yhtenä miehenä he kääntyivät mulkaisemaan ikkunan suuntaan.

Tyyppi lasin takana teki pikaisen käsimerkin. Oikean käden etusormi sekä peukalo muodostivat kirjaimen L. Sen päälle lävähti sitten entistäkin leveämpi, apposen avoin virnistys. Ja vielä peukkua ylös.

Samassa kaveri oli jo häipynyt ikkunasta. Niin kuin tuulenpuuskan nappaamana.

Marwan Nasr havainnoi, miten tunnelma ikkunapöydässä muuttui. Heti. Aivan kuin taikaiskusta. Miesten selät suoristuivat. Uudenlaisia naamanilmeitä. Nyökyttelyä. Hymähtelyä. Parivaljakon istunto oli näemmä nyt ohitse. Miehet vääntäytyivät ylös jakkaroiltaan ja lähtivät kävelemään ulko-oven suuntaan.

Kynnykselle ehdittyään Amérique Armand Jojobanta kajahti kauppiaille:

”Oikein paljon kiitoksia. Näkemisiin, Marwan! Ja hyvää loppuviikkoa sulle!”

”Kiitti-kiitti! Sitä sama teille! Ja tervetuloa uudelleen!”